

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 14 juni 2021
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2018/0228(COD)

6115/2/21
REV 2 ADD 1

TRANS 72
FIN 107
CADREFIN 61
POLGEN 22
REGIO 18
ENER 39
TELECOM 59
COMPET 98
MI 85
ECO 24
CODEC 186
PARLNAT 135

MOTIVERING VAN DE RAAD

Betreft: Standpunt van de Raad in eerste lezing, met het oog op de vaststelling van een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van de Connecting Europe Facility en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014

- Motivering van de Raad
- Door de Raad aangenomen op 14 juni 2021

I. INLEIDING

1. Op 6 juni 2018 heeft de Commissie een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de Connecting Europe Facility (CEF) en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014 goedgekeurd. Dit is een van de voorstellen die onder het meerjarig financieel kader (MFK) vallen. Het voorstel schept een rechtsgrond voor het CEF-programma voor de periode na 2020.
2. In het Europees Parlement zijn de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE) en de Commissie vervoer en toerisme (TRAN) aangewezen als gezamenlijke commissies ten principale. Hun verslag is in november 2018 door de twee commissies gezamenlijk goedgekeurd en in december 2018 in de plenaire vergadering aangenomen. In de nieuwe zittingsperiode zijn Dominique Riquet (Renew, FR), Marian-Jean Marinescu (PPE, RO) en Henna Virkkunen (PPE, FI) benoemd tot corapporteurs voor het voorstel.
3. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 19 september 2018 advies uitgebracht.
4. Het Europees Comité van de Regio's heeft op 10 oktober 2018 advies uitgebracht.
5. Op basis van besprekingen op technisch niveau in de Groep vrienden van het voorzitterschap heeft de Raad TTE op 3 december 2018 een partiële algemene oriëntatie over het voorstel bereikt. Vervolgens zijn er dialoogonderhandelingen met het Europees Parlement van start gegaan. Elementen tussen vierkante haken in de tekst van de partiële algemene oriëntatie zijn in de onderhandelingen buiten beschouwing gebleven, aangezien meer vooruitgang op horizontaal niveau, waaronder politieke sturing van de Europese Raad over het MFK 2021-2027, nodig was om de Raad in staat te stellen een standpunt over deze tekstelementen te bepalen.

6. Op 13 maart 2019 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers kennis genomen van een voortgangsverslag¹ en de gemeenschappelijke lezing goedgekeurd die overeenkomt met de stand van de onderhandelingen met het Parlement na de trialoog van 7 maart 2019. Ook de plenaire vergadering van het Parlement ging op 17 april 2019 akkoord met de gemeenschappelijke lezing en heeft deze als standpunt in eerste lezing vastgesteld.
7. Na de bijeenkomst van 17-21 juli 2020 heeft de Europese Raad politieke sturing gegeven voor alle MFK-gerelateerde dossiers (zie doc. 00010/20). Bijgevolg heeft de Groep vrienden van het voorzitterschap CEF, om de onderhandelingen met het Europees Parlement voort te zetten, een gewijzigd mandaat opgesteld², dat op 23 september 2020 door het Coreper is goedgekeurd.
8. Vervolgens hebben drie informele trialogen plaatsgevonden, te weten op 26 oktober en 11 december 2020 en op 22 januari 2021.
9. In de laatste trialoog, op 11 maart 2021, is een voorlopig algemeen akkoord tussen de Raad en het Parlement uit de bus gekomen dat in overeenstemming was met het mandaat dat op 10 maart 2021 door het Coreper was verlengd. Op 24 maart 2021 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers de definitieve compromistekst van de trialoog goedgekeurd.
10. Ook in de gezamenlijke vergadering van de Commissies TRAN en ITRE van het Parlement van 15 april 2021 werd dezelfde voorlopige compromistekst goedgekeurd. Daarna hebben de voorzitters van de Commissies TRAN en ITRE op 23 april 2021 een brief aan de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers gezonden waarin zij verklaarden dat, indien de Raad zijn standpunt in eerste lezing conform het tussen beide instellingen overeengekomen voorlopig algemeen akkoord zou vaststellen, zij de plenaire vergadering zouden adviseren, het door de juristen-vertalers bijgewerkte standpunt van de Raad in de tweede lezing van het Parlement zonder amendementen goed te keuren.

¹ Documenten ST 7207/19, 7207/19 ADD 1 en 7207/19 COR 1.

² Doc. ST 11137/20.

II. DOEL

11. De algemene doelstelling van de verordening is de rechtsgrond van het CEF-programma voor de periode na 2020 vast te stellen. Het CEF-programma heeft als algemene doelstelling het aanleggen, ontwikkelen, moderniseren en voltooiën van de trans-Europese vervoers-, energie- en digitale netwerken en het faciliteren van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van hernieuwbare energie. Hierbij moet rekening worden gehouden met de langetermijntoezeggingen op het gebied van decarbonisatie, om zo het Europese concurrentievermogen te vergroten, slimme, duurzame en inclusieve groei te bevorderen, de territoriale, sociale en economische cohesie te versterken, en de toegang tot en de integratie van de interne markt te verbeteren, dit alles met de nadruk op synergie tussen de vervoers-, de energie- en de digitale sector.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

Procedurele context

12. Op basis van het Commissievoorstel hebben het Europees Parlement en de Raad onderhandeld om een vroegtijdig akkoord in tweede lezing te bereiken op basis van het standpunt van de Raad in eerste lezing. De tekst van het ontwerpstandpunt van de Raad stemt volledig overeen met het compromis tussen de twee wetgevers.

Overzicht van de voornaamste punten

13. Hier volgen de belangrijkste punten van het standpunt van de Raad in eerste lezing waarover de twee wetgevers een akkoord hebben bereikt:

Horizontale en vervoersgerelateerde bepalingen:

14. Aanpassing van de vervoersinfrastructuur voor tweërlei gebruik (civiel en militair): Om tweërlei gebruik (civiel en militair) van de infrastructuur van het TEN-T-kernnetwerk of het uitgebreide TEN-T-netwerk mogelijk te maken, worden in het standpunt van de Raad in eerste lezing aanvullende specifieke subsidiabiliteitsregels gedefinieerd die van toepassing zijn op acties die verband houden met de aanpassing van het TEN-T met het oog op tweërlei civiel-militair gebruik.

15. Subsidiabele acties: De twee wetgevers hebben besloten de subsidiabele acties uit te breiden tot een aantal projecten die onder meer betrekking hebben op de in deel III van de bijlage genoemde grensoverschrijdende verbindingen en ontbrekende schakels, zee- en binnenhavens op het uitgebreide netwerk, en overzeese landen en gebieden, teneinde zo de connectiviteit van perifere en geïsoleerde gebieden te verbeteren.
16. Medefinancieringspercentages (vervoer en energie): De twee wetgevers hebben de differentiatie van de medefinancieringspercentages tussen de verschillende soorten acties gehandhaafd. Zo kan de CEF worden toegespitst op de belangrijkste acties, en dat zijn vooral de grensoverschrijdende projecten. De maximale medefinancieringspercentages zijn verhoogd ter ondersteuning van een aantal acties die gericht zijn op geïntegreerde beheerstructuren (zoals gemeenschappelijke ondernemingen) en synergie. Deze acties hebben onder meer betrekking op de interoperabiliteit van de zeevaart, de binnenvaart en de spoorwegen, terwijl de CEF zich zal blijven richten op grensoverschrijdende projecten. Voorts zal een bepaald CEF-bedrag worden uitgetrokken voor ontbrekende grote grensoverschrijdende spoorwegverbindingen tussen cohesielanden, dit ter ondersteuning van de werking van de interne markt. De medefinancieringsregels voor de overdracht van middelen uit het Cohesiefonds naar de CEF zullen op dit bedrag van toepassing zijn.
17. CEF-begroting: Het standpunt van de Raad in eerste lezing sluit aan bij de begrotingsbedragen die de staatshoofden en regeringsleiders in hun bijeenkomst van 17-21 juli 2020 zijn overeengekomen. Verder zijn de CEF-bepalingen inzake de bedragen die uit het Cohesiefonds zijn overgedragen, in overeenstemming gebracht met de overeenkomstige bepalingen van de verordening gemeenschappelijke bepalingen.
18. Wederkerigheidsbepaling: De twee wetgevers hebben een bepaling opgenomen die zorgt voor wederkerige deelname van in de Unie gevestigde juridische entiteiten aan soortgelijke programma's van derde landen die aan het CEF-programma deelnemen.

19. Een aantal andere bepalingen zijn gewijzigd naar aanleiding van de horizontale benadering van de Raad van alle MFK-dossiers. Deze hebben met name betrekking op de vaststelling van het programma in artikel 1 voor de periode 2021-2027 en op de bepalingen voor cumulatieve en alternatieve financiering. Voorts is een bepaling met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 toegevoegd om te zorgen voor continuïteit bij steunverlening op de betrokken beleidsterreinen en om uitvoering van de verordening vanaf de start van het meerjarig financieel kader 2021-2027 mogelijk te maken.

Energiebepalingen:

20. Grensoverschrijdende projecten op het gebied van hernieuwbare energie: Omdat hij een bepaald financieringspercentage aan klimaatdoelen wil toewijzen, heeft de Raad het bedrag voor grensoverschrijdende projecten op het gebied van hernieuwbare energie verhoogd. Ook heeft de Raad voorzien in een mogelijke overdracht van de rest van deze middelen naar het financieringsmechanisme voor hernieuwbare energie, indien projecten op het gebied van hernieuwbare energie in voldoende mate door de markt worden opgepakt.
21. Toekenningscriteria en werkprogramma's: De Raad verlangde ook dat toekenningscriteria worden vastgesteld in samenhang met het beginsel "energie-efficiëntie eerst", en drong erop aan dat in de werkprogramma's nadruk wordt gelegd op acties die gericht zijn op het verder integreren van de interne markt voor energie, het doorbreken van het isolement op energiegebied, en het wegwerken van knelpunten inzake elektriciteitsinterconnectie.

Digitale bepalingen:

22. Synergie van de acties: Het standpunt van de Raad in eerste lezing is bedoeld om de synergie tussen de acties van het CEF-programma te maximaliseren, met name ten behoeve van de sociaal-economische actoren in een bepaald gebied en op het niveau van de financiering die nodig is voor de aanleg van digitale infrastructuur. Behalve de ondersteuning van geavanceerde connectiviteit ten behoeve van de sociaal-economische actoren, is het Raadsstandpunt ook gericht op een volledige dekking van de omgeving om hen heen, waaronder huishoudens, aangezien het niet rendabel is lacunes op gebieden die al zijn gedekt, in een later stadium aan te pakken.

23. Digitale infrastructuur: Om de focus van de CEF op de financiering van infrastructuur te behouden, zullen individuele digitale diensten en toepassingen, zoals "distributed ledger"-technologieën of artificiële intelligentie, buiten het toepassingsgebied van het programma blijven, aangezien er voor deze diensten en toepassingen andere financieringsinstrumenten zijn, zoals het programma Digitaal Europa.
24. Territoriale cohesie: Ter versterking van de territoriale cohesie van de Unie legt de Raad in zijn standpunt in eerste lezing de nadruk op het creëren of, waar dit reeds bestaat, het bieden van redundantie voor de backbone-infrastructuur die de ultraperifere gebieden, eilanden, en overzeese landen en gebieden verbindt via de territoriale wateren en de exclusieve economische zones van de lidstaten.
- In dit verband is het standpunt van de Raad ook bedoeld als aanvulling op het bieden van een adequate terabitcapaciteitsverbinding met de Europese high-performance computingmiddelen.
25. Subsidiabele entiteiten: De lijst van subsidiabele entiteiten is uitgebreid met gemeenschappelijke ondernemingen en juridische entiteiten die gevestigd zijn in landen en gebieden overzee die met de CEF zijn geassocieerd. Voorts is een bepaling toegevoegd om ervoor te zorgen dat juridische entiteiten die gevestigd zijn in derde landen die met de CEF geassocieerd zijn, en juridische entiteiten die in de Unie zijn gevestigd maar direct of indirect onder zeggenschap staan van derde landen en/of onderdanen van derde landen en/of van in derde landen gevestigde entiteiten, om naar behoren gemotiveerde veiligheidsredenen niet in aanmerking komen voor deelname aan alle of sommige van de acties.

IV. CONCLUSIE

26. Het standpunt van de Raad sluit aan bij de hoofddoelstelling van het Commissievoorstel en komt volledig overeen met het compromis dat de Raad en het Parlement, met steun van de Commissie, in de informele onderhandelingen hebben bereikt.

27. De Raad is daarom van mening dat zijn standpunt in eerste lezing evenwichtig is en het resultaat van de onderhandelingen weergeeft, en dat de verordening een sleutelrol zal blijven spelen bij de aanleg, de ontwikkeling, de modernisering en de voltooiing van trans-Europese vervoers-, energie- en digitale netwerken.
-